

Nieuwe norm voor hangsteigers beschikbaar: NEN-EN 1808:2015

HARMONISATIE IN LOOP VAN 2016 VERWACHT

De nieuwe versie van de norm NEN-EN 1808:2015 is bij NEN al verkrijgbaar. Na harmonisatie biedt het toepassen van deze norm het zogenaamde vermoeden van overeenstemming met de Richtlijn machines (2006/42/EG).

Gevelonderhoudsinstallaties, gemaakt na harmonisatie zullen over het algemeen aan deze nieuwe versie van de NEN-EN 1808 voldoen, al blijft het één van de mogelijkheden om aan de essentiële eisen uit de Richtlijn machines te voldoen. Afwijken van de norm is namelijk mogelijk, mits onderbouwd met een risico-analyse en minimaal gelijkwaardig qua veiligheidsniveau. De volledige titel van de nieuwe norm luidt NEN-EN 1808; hangsteigers - ontwerp-berekeningen, stabiliteitscriteria en constructie - onderzoeken en beproevingen. Publicatie in the Official Journal van de Europese Commissie wordt medio 2016 verwacht. Daarmee is de harmonisatie van de NEN-EN 1808:2015 een feit.

Vernieuwing nodig

Vernieuwing van de huidige norm NEN-EN 1808:1999 +A1:2010 was hard nodig, vertelt Carl van den Einden, die namens het Liftinstituut aan de normcommissie deelnam. "Deze norm is namelijk al zeventien jaar oud. Hoofddoelstelling van de nieuwe norm is om de veiligheid van dit soort machines weer in overeenstemming te brengen met de huidige veiligheidsinzichten. Met de huidige stand der techniek. Procedures binnen de Europese commissie, adviezen van brancheorganisaties en notified bodies als interpretaties op de huidige norm gaven de aanzet voor deze vernieuwing."

Liftinstituut en Manntech in normcommissie

De revisie heeft meer tijd in beslag genomen dan gepland en heeft uiteindelijk zeven jaar geduurd. Het Liftinstituut heeft, samen met onder andere Manntech, actief deelgenomen aan deze revisie. Deze heeft langer geduurd dan gedacht, omdat de norm toch meer aanpassingen benodigde, er problemen ontstonden door commentaren en er vertragingen waren bij EU-procedures. Omdat vanaf 29 december 2009 alle nieuw op te leveren machines al moesten voldoen aan de vernieuwde Richtlijn machines, is de geharmoniseerde norm NEN-EN 1808:1999 destijds met een bijlage A1 aangevuld waarin enkele eisen uit deze nieuwe richtlijn zijn opgenomen, waardoor de naam van deze nieuwe norm werd aangeduid als NEN-EN 1808:1999 + A1:2010.

Aanvulling oude geharmoniseerde norm

Met de introductie van de NEN-EN 1808:2015 kunnen we niet spreken van een compleet nieuwe geharmoniseerde norm, maar eigenlijk meer van een revisie van de huidige versie. In deze nieuwe norm wordt nu ook verwezen naar diverse andere actuele geharmoniseerde normen. Zoals de EN 13849-1 (veiligheidseisen voor veiligheidsbesturingen).

Door Wiebe van der Molen

Wiebe van der Molen, als senior specialist verantwoordelijk voor de keuringen van gevelonderhoudsinstallaties binnen het Liftinstituut: "Hoofddoelstelling van de nieuwe norm is om de veiligheid van dit soort machines weer in overeenstemming te brengen met de huidige veiligheidsinzichten."

De fabrikant moet aan de opdrachtgever de krachten opgeven waarmee de onderliggende constructie wordt belast.

Vernieuwing van de norm was hard nodig.

voorzien van een ankerpunt om een harnasgordel aan te lijnen;

- als er gevaar is voor vallende voorwerpen moet de gondel worden voorzien van een dak;
- de gondel moet ook worden voorzien van een tastbeugel aan de bovenzijde als het gebouw is voorzien van een overhangende constructie;
- het nooddalen van de gondel moet mogelijk zijn met een minimumsnelheid van 20% van de nominale snelheid;
- er geldt een andere definitie van hijshoogte met betrekking tot het gebruik van gevelgeleiding;
- voor het verplichten van gevelgeleiding geldt een overgangsgebied van een hefhoogte van 40 tot 60 meter. Met behulp van de norm (de berekeningswijze is in de norm opgenomen in bijlage E) kan men bepalen hoever de gondel afzwaait bij de maximale windsnelheid en een hoogte van 40 meter. Voor het werken tot maximaal 60 meter kan men dan berekenen met welke windsnelheid dezelfde uitzwaai plaatsvindt. De installatie moet wél aanvullend worden voorzien van een windmeter. Deze windmeter activeert een akoestisch alarm als 95% van de uitgerekende maximale windsnelheid is bereikt;
- de vang en veiligheidsrem moeten (net als bij liften) te testen zijn en onmiddellijk na resetten weer operationeel zijn;
- de machine moet voldoen aan de Richtlijn machines;
- als beschermkappen moeten worden verwijderd, moeten de bevestigingsmiddelen en dergelijke aan de beschermkap danwel behuizing blijven zitten, waarbij de belangrijke opschriften niet mogen worden verwijderd;
- als de voedingsstekker wordt gebruikt als hoofdschakelaar moet er vanaf de dakwagen zicht zijn op de installatie;
- als sterkere takels gebruikt worden dan waarvoor de ophangconstructie is berekend, moeten de takels worden afgesteld op deze lagere waarden. Dit is alleen toegestaan als wordt voldaan aan de voorwaarden zoals gesteld in deze norm;
- de railbaan is onderdeel van de machine en moet worden berekend conform de berekeningsmethodiek zoals opgenomen in het voorbeeld uit bijlage Annex G bij de norm;
- alles wat verborgen blijft na afwerking van de gevel moet visueel beoordeeld worden en een lastbeproeving ondergaan met vollast (100%). De resultaten (en de foto's van de bevestiging vóór afwerking van de gevel) moeten worden verzameld in een rapport;
- als chemische ankers of keilbouten worden gebruikt, moet, als deze onzichtbaar blijven, 20% van deze ankers een lastbeproeving ondergaan met de nominale belasting (vollast). ■

Overzicht wijzigingen

Hieronder volgt een overzicht van enkele belangrijke wijzigingen:

- de sterkteberekeningen zijn aangescherpt. Voorheen was het al voldoende sterk als de uitkomst van de berekening bij het inkomen van, bijvoorbeeld, de veiligheidsinrichting gelijk was aan de vloiegrens. Nu wordt een factor van 1.1 bij staal en 1,15 bij aluminium aan de berekening toegevoegd;
- de fabrikant moet aan de opdrachtgever de krachten aangeven waarmee de onderliggende constructie wordt belast voor de verschillende belastingsituaties. In annex D bij de norm is een voorbeeld weergegeven hoe dit te presenteren.

Alles wat verborgen blijft na afwerking van de gevel moet visueel beoordeeld worden en een lastbeproeving ondergaan met vollast.

Onafhankelijke hijslier

Het toepassen van een onafhankelijke hijslier op de installatie is in deze normversie opgenomen waardoor, onder andere, de volgende twee gevaren zijn ondervangen: het vallen van de last uit de takel en onverwachte bewegingen van de last.

De belangrijkste eisen aan de hijslier zijn:

- de maximumlast van de takel is 1.000 kg;
- een opschrift van de maximale last is verplicht op de takel en in de gondel;
- er moet overleg zijn met de constructeur van het gebouw;
- de overlast van de takel moet afgesteld staan op 110% van de last;
- er moet rekening worden gehouden met extra windkracht van 200 N;
- stabiliteit en sterkteberekeningen moeten conform tabel 8, 9, 10 en 11 bij de norm zijn;
- de noodstop moet alle bewegingen van de takel en het platform stoppen;
- er moet een nooddaalbediening aanwezig zijn die altijd bereikbaar is bij stroomuitval;
- er moet voor worden gezorgd dat de last niet in de gondel kan komen;
- bij takels in de dakwagen moet de hijsnelheid van de gondel gelijk zijn aan die van de last.

Gondel

Voor de gondel gelden de volgende wijzigingen in de norm:

- deze moet onder bepaalde omstandigheden worden

Het toepassen van een onafhankelijke hijslier op de installatie is opgenomen in deze nieuwe normversie.

